

SMIL EMIL - STU-PRAKTIKANT BLOMSTRER I BUTIKKEN GENSALG

Når der skal testes, kvalificeres og prissættes elektronik i genbrugsbutikken 'Gensalg' på Roskilde Genbrugsplads, så er det Emils ansvar og fornøjelse. Emil er STU-praktikant, det vil sige han i et særligt tilrettelagt uddannelsesforløb grundet en diagnose, der gør at han ikke kan tage en uddannelse indenfor de traditionelle rammer. Ved første øjekast kan Emil synes sky og indadvendt – men det er langt fra det fulde billede af Emil. Emil er en humørspreder, der forstår at bidrage positivt til arbejdsdagen og er vellidt af såvel kollegaer, ledelse og kunder.

Af Rie Døllner, ARGØ

For cirka et halvt år siden startede Emil som praktikant i genbrugsbutikken Gensalg i Roskilde. Emil blev, sammen med de øvrige kollegaer, sat til at sortere i de ting, som borgere synes er for gode til at smide ud, men ikke selv har glæde af mere. I alt sorteringsarbejdet fandt personalet ud af, at Emil kan noget helt specielt. Han faldt hurtigt over alle de elektroniske apparater og begyndte, at teste og prissætte dem. Til Emil kollegaers overraskelse, så gik de elektriske produkter som varmt brød og til prisen.

- Vi kalder Emil for 'Smil Emil' fordi, at han har sådan et smittende humør og er så positiv. Emil har fundet 'sin plads' hos os, dels i forhold til elektronikopgaven, men også socialt og kollegamæssig, fortæller Majbritt Yvonne Madsen, der til daglig arbejder sammen med Emil. Emil arbejder 24 timer om ugen og indgår i et stort team af mennesker med meget forskellige baggrunde.

Gensalg, er en socialøkonomisk virksomhed, driver to genbrugsbutikker i henholdsvis Roskilde og Torkilstrup. I butikkerne er der mange hænder, dog er der kun en lille håndfuld faste medarbejdere. Dvs. at der er flere flexjobbere på varierende timetal, virksomheds- og sprogpaktanter og Emil, som pt er den eneste STU-praktikant.

Vellidt af kollegaer og kunder

Emil har tidligere været i praktik, men der har arbejdsglæden ikke været så stor. Emil havde ikke meget at lave og måske fangede det heller ikke helt hans interesse.

- Jeg er før været i praktik i en virksomhed, men der var ikke så meget at lave - her er der altid noget der skal

laves. Dagen starter altid med et fællesmøde, hvor vi aftaler hvilke opgaver der er og hvem der skal lave dem. Derefter går jeg ned i den åbne container på pladsen og ser om der er lagt nogle ting til videresalg. Jeg kan godt lide vores fællesmøde og arbejdet – det er

jo bedre at kunne hjælpe hinanden og være flere om en opgave, fortæller Emil, som ikke lægger skjul på, at han kan godt lide at være i Gensalg.

Der heller ingen tvivl om, at kollegaerne, ledelsen og kunderne godt kan lide Emil, for nu er det tredje gang, at Emils praktikophold bliver forlænget. Hvad der skal ske i fremtiden er uvist, men hvis det er muligt og kollegaerne skulle vælge, så vil de helt klart gerne beholde Emil.

'...Jeg kan godt lide vores fællesmøde og arbejdet – det er jo bedre at kunne hjælpe hinanden og være flere om en opgave, fortæller Emil'

Lyst og engagement er et ufravigeligt krav

At finde egnede praktiksteder for unge med diagnoser som autisme, ADHD og andre funktionsnedsættelser kan være en udfordring i et moderne arbejdsmarked. Alle unge der er under STU (speciel tilrettelagt uddannelse), har en virksomhedskonsulent tilknyttet. I Emils tilfælde har han fået tildelt Lærke Grevelund, som tilhører Ungeguiden i Roskilde Kommune.

- Unge under STU, vil blive afdækket ud fra et såkaldt 'skånehensyn'. Gennem samtaler med borgeren, eventuelt forældre og andre omsorgspersoner, forsøger vi at afdække den unges interesse, sociale kompetencer, arbejdsevne, dt vil sige arbejdstid, behov for pauser og andre faktorer, som kan være afgørende for at den enkeltes mulighed for succes i en potentiel praktik, fortæller Lærke Grevelund.

Ligesom at den unges potentiale afdækkes, så afdækkes også praktikvirksomhederne. Der kigges specielt på om en virksomhed er rummelig, og om der er nogle arbejdsfunktioner, som kunne blive udfyldt af en STU-praktikant. Om der er en egnet ressource, der kan agere kontaktperson for STU-praktikanten under praktikperioden.

Emil & Majbritt udenfor Gensalg-butikken i Roskilde

- Ofte er de unge igennem flere praktikophold, før de finder deres 'plads eller hylde' på arbejdsmarkedet. Det kan være svært, at ramme rigtig første gang på interesse, arbejdsopgaver og kemi mellem praktiksted og praktikant – men det sker heldigvis, at det går så godt, som det er gået med Emil. Afgørende for Emils succes, og samtidig et ufravigeligt krav til praktikstedet, er at der er lyst og et engagement til at være praktiksted, fortæller Lærke Grevelund-

Gensalg er en socialøkonomisk forretning

ARGOs Gensalg-butikker arbejder alene med salg og formidling af genbrug, og til det tager butikkerne en del praktikanter ind. Økonomisk er det ikke en guldrandet forretning, men på den miljømæssige og socialøkonomiske bundlinje er det en kæmpe succes.

- Alene i 2018 havde butikkerne 28 praktikanter og fleksjobbere igennem og afsatte 591.473 kg genbrug.

STU - Særligt tilrettelagt uddannelse

Unge under 25, der ikke kan gennemføre en anden ungdomsuddannelse, har et retskrav på at få tilbudt en særligt tilrettelagt ungdomsuddannelse (STU).

Uddannelsen er ikke kompetencegivende til videre uddannelse eller erhverv. Den har til formål, at unge udviklingshæmmede og andre unge med særlige behov opnår personlige, sociale og faglige kompetencer til en så selvstændig og aktiv deltagelse i voksenlivet som muligt og eventuelt til videreuddannelse og beskæftigelse.

Seneste tal (2016) fra undervisningsministeriet siger, at der er 1217 unge under STU på Sjælland og 8.241 i alt på landsplan.

Tal fra Roskilde Kommune

Roskilde Kommune oplyser, at der er 109 STU-elever i Roskilde. 8 elever afslutter STU 1. halvår 2019, og 18 elever afslutter STU til sommer. 44 elever gennemførte STU i 2018.

Alle medarbejdere er med til at sortere, teste og sælge det genbrug, som borgerne giver til videresalg på Roskilde og Torkilstrup Genbrugsplads.

- Det er et strategisk mål for Gensalg, at kunne rumme og give plads til forskellighed. Det betyder, at medarbejderne i Gensalg rummer den forskellighed det kræver, at kunne være praktiksted for blandt andet STU-praktikanter, fortæller Ditte, der er leder af Gensalg-butikkerne.

Hvordan fremtiden ser ud for lige præcis Emil er uvist, men at han har fundet sin hylde, er helt sikkert. Afdækningen af Emils kompetencer og interesse for elektronik, kan forhåbentlig være med til at målrette hans fremtidige arbejdsliv.

ARGO er et affald - og energiselskab, der behandler affald for borgere og virksomheder i ni sjællandske kommuner.

Selskabets primære opgave er at sikre, at affald omdannes til ressourcer. I den sammenhæng driver ARGO to genbrugsbutikker 'Gensalg' i henholdsvis Roskilde og Torkilstrup. Udover at bidrage til direkte genbrug, så har butikkerne også en socialøkonomisk strategi og tager derfor mennesker, der normalt står langt fra arbejdsmarkedet, i praktik, arbejdsprøvning m.v. I 2018 havde Gensalgsbutikkerne i 28 praktikanter af forskellig varighed igennem.